

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Jiřího Gottwalda a soudců JUDr. Zory Šmolkové a JUDr. Daniela Spratka, Ph.D., ve věci

žalobce: **Central Europe Mark, s. r. o.**
sídlem Hlavní třída 87/2, 737 01 Český Těšín
zastoupený advokátem Mgr. Jakubem Hajdučíkem
sídlem Sluneční nám. 14/2588, Praha 5

proti
žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**
sídlem Masarykova 427/31, 602 00 Brno

na přezkum rozhodnutí žalovaného č. j. 9467/21/5100-41456-711233 ze dne 22. 3. 2021, ve věci vratitelného přeplatku,

takto:

- I. Rozhodnutí Odvolacího finančního ředitelství ze dne 22. 3. 2021, č. j. 9467/21/5100-41456-711233 **se zrušuje** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.

- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 11 228 Kč ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám advokáta Mgr. Jakuba Hajdučíka, sídlem Sluneční náměstí 14, 158 00 Praha 5.

Odůvodnění:

1. Žalobou ze dne 11. 5. 2021 se žalobce domáhá zrušení v záhlaví uvedeného rozhodnutí žalovaného, jímž bylo zamítnuto jeho odvolání proti rozhodnutí Finančního úřadu pro Moravskoslezský kraj č. j. 3113721/20/3202-80546-800365 o výši úroku z vratitelného přeplatku. Prvostupňovým rozhodnutím byl žalobci přiznán úrok z vratitelného přeplatku podle § 155 odst. 5 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu, ve znění účinném do 31. 12. 2020, a to ve výši 35 746 Kč.
2. Žalobce v žalobě uvedl, že již v odvolání uvedl, že rozhodnutí prvostupňového orgánu je nezákonné, neboť namísto úroku podle § 254 daňového řádu rozhodl o úroku podle § 155 odst. 5 daňového řádu. Touto námitkou se žalovaný výslovně odmítl zabývat, neboť se mýjela s povahou věci, o níž rozhodl prvostupňový orgán. Poukázal na to, že k typově stejné situaci došlo ve věci řešené rozsudkem Nejvyššího správního soudu č. j. 1 Afs 198/2017-33 ze dne 13. 12. 2017. Nejvyšší správní soud uvedl, že námitka vadného typu úroku je námitkou nezákonnosti prvního rozhodnutí o úroku. Žalobce uvedl, že správce daně hovoří o žádosti žalobce ze dne 27. 7. 2020, v níž žalobce žádal o úrok dle § 254 daňového řádu. Jestliže žalovaný změnil v odvolacím řízení právní základ celého případu, měl postupovat dle § 115 odst. 2 daňového řádu. Žalobce dále poukázal na rozpor, kdy žalovaný uváděl, že odvolání žalobce neobsahuje žádnou projednatelnou námitku, a přitom nepostupoval dle § 112 odst. 2 daňového řádu, ale odvolání věcně zamítl.
3. Žalobce v žalobě dále vznesl námitku nedostatku kompetence žalovaného rozhodovat ve věci s ohledem na přechodná ustanovení k zákonu č. 283/2020 Sb. Uvedená ustanovení totiž uváděla, že na řízení a jiné postupy související s uplatněním úroků podle daňového řádu se od 1. 1. 2021 použije zákona nového, který odvolací řízení proti rozhodnutí o úroku dle § 155 odst. 5 daňového řádu nezná. Dle žalobce mělo být jeho nevyřízené odvolání nově posouzeno jako námitka.
4. Žalovaný ve vyjádření k žalobě ze dne 15. 6. 2021 navrhl zamítnutí žaloby. Uvedl, že se v napadeném rozhodnutí zabýval námitkou přiznání úroku podle jiného ustanovení zákona zabýval, ale neshledal ji důvodnou. Úrok podle § 254 daňového řádu nebyl předmětem správního řízení. Pokud žalobce argumentoval rozsudkem Nejvyššího správního soudu č. j. 1 Afs 198/2017-33, pak tento dle žalovaného není přílehlavý, neboť v projednávané věci bylo ze strany správce daně rozhodnuto *ex officio*, a to pro naplnění podmínek § 155 odst. 5 daňového řádu. V řízení před žalovaným nedošlo ani k provádění dokazování či změně právního názoru, a proto nebylo na místě postupovat dle § 115 daňového řádu. Změnu právního názoru nepředstavuje vysvětlení žalovaného, že správce daně nepatřičně ve svém rozhodnutí zmínil žádost žalobce ze dne 27. 7. 2020. Žalovaný nikde neuvedl, že by odvolání žalobce neobsahovalo projednatelnou námitku.

5. K námitce absence kompetence uvedl, že před účinností novely bylo vydáno jak prvostupňové rozhodnutí o úroku, tak bylo podáno i tehdy přípustné odvolání. Poukázal na záměr zákonodárce, aby byla dokončena řízení o námitkách, včetně odvolacích řízení, a dovodil analogii se situací v nyní projednávané věci. Na podporu svého postupu žalovaný uvedl i požadavek legitimního očekávání.
6. Řízení před krajským soudem bylo od 25. 12. 2022 do 12. 11. 2023 přerušeno za účelem vyčkání na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ve věci sp. zn. 1 Afs 276/2022, kde byla řešena kompetenční otázka, navázaná na přechodná ustanovení k totožné novele daňového řádu, o níž byl mezi stranami spor i v nyní projednávané věci.
7. Jednání dne 10. 1. 2024 se žalobce nezúčastnil; žalovaný setrval na svém procesním stanovisku.
8. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „s. ř. s.“), a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
9. Pokud se týče skutkového stavu, soud zjistil, že Finanční úřad pro hlavní město Prahu zajišťovacím příkazem ze dne 19. 6. 2015 uložil žalobci zajistit úhradu DPH za první čtvrtletí 2015, která dosud nebyla stanovena, složením jistoty ve výši 13 556 641 Kč. Zákonost tohoto zajišťovacího příkazu aproboval Nejvyšší správní soud v rozsudku č. j. 4 Afs 347/2018-28 ze dne 11. 4. 2018. Dne 5. 12. 2019 vydal Finanční úřad pro Moravskoslezský kraj rozhodnutí o změně zajištěné částky, kdy bylo rozhodnuto o snížení výše zajištění o částku 6 084 162 Kč a zároveň o jejím zvýšení o částku 1 316 670 Kč; celkově tak došlo ke změně zajištěné částky na 8 789 149 Kč. Ke dni 5. 12. 2019 evidoval správce daně částku určenou k zajištění daně ve výši 7 844 009,23 Kč. K podanému odvolání bylo rozhodnutím žalovaného ze dne 20. 7. 2020 zrušeno navýšení zajištění o částku 1 316 670 Kč. Dne 27. 7. 2020 byla správci daně doručena žádost žalobce, v níž požadoval úrok z neoprávněného jednání správce daně podle § 254 daňového řádu, a to z částky 1 316 617 Kč, neboť v tomto rozsahu bylo shledáno rozhodnutí o změně zajištěné částky nezákonným. Žádost doplnil podáním ze dne 24. 8. 2020, kde se dovolával judikatury ve věcech nadměrných odpočtů (rozsudek *Kordárna*). Správce daně následně rozhodnutím ze dne 12. 8. 2020 přiznal žalobci úrok z vratitelného přeplatku ve výši 35 746 Kč, kdy v důsledku změny rozhodnutí o změně zajištěné částky vznikl přeplatek ve výši 383 458,23 Kč, který žalobci nebyl vrácen v zákonné 15denní lhůtě. V odůvodnění je uvedeno, že je vedeno řízení o žádosti. Proti rozhodnutí ze dne 12. 8. 2020 žalobce brojil odvoláním, které bylo zamítnuto napadeným rozhodnutím žalovaného.
10. Pokud se týče žalobního bodu, v němž byla namítána absence kompetence žalovaného k rozhodování žalovaného o odvolání proti námitce, pak tento bod není důvodný. Nejvyšší správní soud, který se v rozsudku č. j. 1 Afs 276/2022-25 ze dne 31. 8. 2023 zabýval přechodnými ustanoveními zákona č. 283/2020 Sb. ve vztahu k řízením o námitce, akcentoval jednotnost daňového řízení v obou jeho stupních. Dle názoru soudu lze tyto závěry analogicky vztáhnout na projednávanou situaci, kdy zcela přisvědčuje žalovanému, a to i v podpůrné argumentaci legitimním očekáváním daňových subjektů. Odkazuje v tomto ohledu rovněž na závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 7 Afs 162/2022-29 ze dne 21. 12. 2022. Kompetence žalovaného k rozhodnutí o odvolání proto dána byla.

11. Soud nicméně musel přisvědčit žalobci, pokud se týče namítaných procesních vad.
12. Podle § 115 odst. 2 daňového řádu provádí-li odvolací orgán v rámci odvolacího řízení dokazování, seznámí před vydáním rozhodnutí o odvolání odvolatele se zjištěnými skutečnostmi a důkazy, které je prokazují, a umožní mu, aby se k nim ve stanovené lhůtě vyjádřil, popřípadě navrhl provedení dalších důkazních prostředků. Obdobně postupuje odvolací orgán i v případě, kdy dospěje k odlišnému právnímu názoru, než správce daně prvního stupně, a tato změna by ovlivnila rozhodnutí v neprospěch odvolatele.
13. Žalobce podal výslovně žádost o přiznání úroku podle § 254 daňového řádu, a k uvedenému ustanovení vedl i svou argumentaci. Správce daně následně sice přiznal úrok z vratitelného přeplatku dle § 155 odst. 5 daňového řádu, nicméně v odůvodnění rozhodnutí odvíjel své rozhodování od žalobcovy žádosti, kdy dokonce celou příslušnou pasáž nazval „řízení o žádosti“. Za dané situace nebylo z uvedeného rozhodnutí zřejmé, jaké řízení je vedeno. Argumentace obsažená v odst. 20 napadeného rozhodnutí, že podání ze dne 27. 7. 2020 bylo zmíněno „nepatřičně“ a k vrácení přeplatku bylo přistoupeno *ex offio*, bylo pro žalobce překvapivé. Soud akcentuje, že ustanovení § 115 daňového řádu slouží k tomu, aby daňové subjekty nebyly postupy daňových orgánů zaskočeny a měly prostor k účinné obraně svých práv (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu č. j. 1 Afs 438/2017-52 ze dne 24. 6. 2020 či č. j. 10 Afs 173/2017-58 ze dne 30. 7. 2020).
14. Soud pokládá za příléhavý i odkaz žalobce na rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 1 Afs 198/2017-33 ze dne 13. 12. 2017, kde bylo rovněž k žádosti o přiznání úroku z neoprávněného jednání správce daně rozhodnuto o úroku z vratitelného přeplatku; soud dospěl k závěru, že správní orgány jsou „*při posuzování podání dotčených osob vázány jeho obsahem. Pokud obsah takového podání posoudí chybně, je to důvodem nezákonnosti takového rozhodnutí, nikoliv nečinnosti správního orgánu.*“ Žalobce formuloval svůj odvolací důvod zcela v intencích uvedeného závěru, neboť – jak již bylo řečeno – z prvostupňového rozhodnutí neplynulo, že by bylo vedeno řízení zcela nezávislé na žalobcově žádosti.
15. S ohledem důvodnost shora uvedeného žalobního bodu pokládá soud za bezpředmětné zabývat se namítanou rozporností napadeného rozhodnutí ohledně posouzení existence projednatelného žalobního bodu.
16. Vzhledem k tomu, že žaloba je důvodná, soud napadené rozhodnutí v souladu s ustanovením § 78 odst. 1 a odst. 4 s. ř. s. zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Právním názorem, který soud vyslovil, je v dalším řízení správní orgán vázán (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).
17. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto dle § 60 odst. 1 s. ř. s. tak, že žalovaný byl zavázán k úhradě důvodně vynaložených nákladů řízení procesně úspěšného žalobce.
18. Uplatněné náklady žalobce tvoří zaplacený soudní poplatek za žalobu ve výši 3 000 Kč, odměna zástupce za dva úkony právní služby – a to převzetí věci a sepis žaloby dle § 11 odst. 1 písm. a) a d) vyhl. č. 177/1996 Sb., přičemž výše odměny za jeden úkon činí dle § 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s § 7 bod 5 vyhl. č. 177/1996 Sb., částku 3 100 Kč a dva režijní paušály po 300 Kč. Jelikož je právní zástupce plátcem DPH, je jeho odměna navýšena o částku 1 428 Kč, která odpovídá 21% DPH. Celková výše náhrady nákladů řízení tedy činí 11 228 Kč.
19. Vzhledem k odlišné úpravě s. ř. s. a zák. č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“), týkající se nabytí právní moci rozhodnutí, uložil

soud žalovanému povinnost zaplatit náhradu nákladů řízení ve lhůtě 30 dnů od právní moci rozsudku. Podle § 149 odst. 1 o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s. zavázal soud žalovaného zaplatit náhradu nákladů řízení k rukám advokáta, který žalobce v řízení zastupoval.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **lze** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu.

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá vykonatelné soudní rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na soudní výkon rozhodnutí.

Ostrava 10. ledna 2024

Mgr. Jiří Gottwald
předseda senátu